

Rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 20.09.1962, sp. zn. 5 Co 229/62, ECLI:CZ:KSPH:1962:5.CO.229.1962.1

Číslo: 35/1963

Právní věta: Podnik odpovídá podle zák. č. 150/1961 Sb. při nemoci z povolání, jestliže u pracovníka byla zjištěna nemoc z povolání a jestliže na pracovišti podniku, proti němuž je nárok uplatňován, jsou objektivně dány podmínky pro vznik nemoci z povolání; není rozhodné, zda pracovník, u něhož byla zjištěna nemoc z povolání, pracoval na posledním pracovišti po dobu, jež z hlediska lékařského je předpokladem pro vznik nemoci z povolání. Proti svému poslednímu zaměstnavateli neuplatní pracovník nárok jen v takovém případě, kdy podmínky pro vznik nemoci z povolání, kterou onemocněl na tomto posledním pracovišti, vůbec neexistovaly.

Soud: Krajský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 20.09.1962

Spisová značka: 5 Co 229/62

Číslo rozhodnutí: 35

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Náhrada škody v pracovním právu, Nemoc z povolání, Pracovní úraz

Předpisy: 150/1961 Sb. § 127

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 35/1963 sb. rozh.

Podnik odpovídá podle zák. č. 150/1961 Sb. při nemoci z povolání, jestliže u pracovníka byla zjištěna nemoc z povolání a jestliže na pracovišti podniku, proti němuž je nárok uplatňován, jsou objektivně dány podmínky pro vznik nemoci z povolání; není rozhodné, zda pracovník, u něhož byla zjištěna nemoc z povolání, pracoval na posledním pracovišti po dobu, jež z hlediska lékařského je předpokladem pro vznik nemoci z povolání. Proti svému poslednímu zaměstnavateli neuplatní pracovník nárok jen v takovém případě, kdy podmínky pro vznik nemoci z povolání, kterou onemocněl na tomto posledním pracovišti, vůbec neexistovaly.

(Rozhodnutí krajského soudu v Praze z 20. září 1962, 5 Co 229/62)

Okresní soud v Příbrami přiznal žalobci nároky na náhradu při nemoci z povolání.

Krajský soud v Praze rozhodnutí soudu prvního stupně potvrdil.

Odůvodnění:

U žalovaného byla dne 18. února 1958 zjištěna nemoc z povolání – silikóza plic.

Podle § 1 odst. 2 zák. č. 150/1961 Sb. za škodu způsobenou nemocí z povolání žalobci odpovídá podnik, u kterého pracoval v pracovním poměru za podmínek, z nichž vzniká nemoc z povolání.

Nebylo mezi účastníky sporu o tom a je v souladu se zjištěními okresního soudu, že žalobce pracoval v letech před druhou světovou válkou až do roku 1943, kdy byl „totálně nasazen“ do Německa, na dole Anna v podstatě jako lamač, tedy za podmínek, ze kterých silikóza vzniká. U dolu Anna pak nynějším odpovědným je žalovaný podnik.

Spor je především o to, zda toto zaměstnání bylo posledním, ve kterém žalobce za takových podmínek pracoval, a to vzhledem k tomu, že žalovaný podnik tvrdil, že žalobce pracoval ještě v podniku Jihočeská keramika rovněž za podmínek, z nichž vzniká nemoc z povolání.

K této otázce uvádí:

Za současných názorů vědy (srov. posudek znalce) ke vzniku silikózy je zapotřebí splnění tří základních podmínek: 1. nadměrné vdechování prachu, 2. ve které musí být volný kysličník křemičitý, 3. po určitou dobu.

Krajský soud nesdílí názor znalcův, že zjištěná silikóza nemůže být přičítána práci v podniku Jihočeská keramika proto, že žalobce tam pracoval jen krátkou dobu (necelý rok), za kterou nemohla být silikóza vyvolána. Podle názoru soudu je samozřejmé, že působení volného kysličníku křemičitého se počítá v osobě poškozeného ze všech rizikových pracovišť a všemi dobami, po které poškozený na těchto rizikových pracovištích pracoval.

Poškozenému však odpovídá jen ten poslední zjištěný podnik, i kdyby tam pracoval jen zcela krátkou dobu.

Podle názoru krajského soudu však nebylo prokázáno, že žalobce v podniku Jihočeská keramika pracoval skutečně na rizikovém pracovišti tak, jak to uvádí zákon a jak to bylo shora vyloženo. Nestačí, že v keramických podnicích bývá volný kysličník křemičitý a že i z keramických výrobků jsou hlášeny případy silikózy. Nutno přejít od obecného ke konkrétnímu a hodnotit, zda na konkrétním pracovišti žalobce v keramické práci byly podmínky pro vznik silikózy.

Krajský soud souhlasí se zjištěními a závěry okresního soudu též v souladu s posudkem znalce, že není prokázáno, že na konkrétním pracovišti žalobce v keramické práci takové podmínky byly.

Žalobce podle zjištění pracoval v podniku Jihočeská keramika u pece, přinášel a vynášel věci do pece a z pece. K tomu svědek A. B. uvedl, že u pece byla minimální prašnost, i když tam prašnost byla, zejména z volného křemene uvolňovaného při manipulaci s výrobky a nebo při rozbití. Bylo tam také zařízení na odsávání teplého vzduchu, které současně odsávalo i prach, ovšem na 100 procent prach odsát možno nebylo. Svědek se přitom nepamatoval, že by za léta provozu byla hlášena silikóza z tohoto podniku. Totéž potvrdil i další svědek. Podle něho se prášilo u pece jen při vyvážení popelu a vysypávání písku z forem. Jiný svědek hovořil o tom, že se u pece částečně prášilo z popílku i ze šamotu a bylo tam horké prostředí.

Z toho nebylo možno dojít k bezpečnému závěru, že v podniku Jihočeská keramika pracoval žalobce v prostředí, kde musil nadměrně vdechovat prach, v němž byl volný kysličník křemičitý. Nebylo tedy prokázáno, že posledním podnikem splňujícím podmínky § 1 odst. 2 cit. zákona byl podnik Jihočeská keramika, takže posledním zjištěným podnikem, odpovídajícím žalobci, je žalovaný podnik.

Pokud jde o žalovaný podnik, podařilo se žalobci prokázat, že u něho byla zjištěna nemoc z povolání a že na pracovišti podniku, proti němuž nárok uplatňuje, pracoval naposled za podmínek, z nichž vzniká nemoc z povolání, kterou onemocněl. Zákon užívá výrazu „za podmínek, z nichž vzniká nemoc z povolání“ (viz seznam nemocí z povolání, uvedený v příloze k § 16 odst. 3 zák. č. 55/1956 Sb.) zřejmě z toho důvodu, aby naznačil, že postačuje, jsou-li vůbec (objektivně) dány podmínky pro vznik nemoci z povolání. Není proto rozhodné, zda pracovník, u něhož byla zjištěna nemoc z povolání, pracoval na posledním pracovišti po dobu, jež z hlediska lékařského je předpokladem pro vznik nemoci z povolání. Žalobce tedy správně neuplatnil nárok proti svému poslednímu zaměstnavateli, podniku Jihočeská keramika, když podmínky pro vznik nemoci z povolání, kterou onemocněl na tomto posledním pracovišti, vůbec neexistovaly.